

Urząd Transportu Kolejowego

<https://utk.gov.pl/pl/europejski-rok-kolei/forum/18386,Owocna-dyskusja-o-edukacji-za-nami-III-Forum-Kultury-Bezpieczenstwa.html>
25.04.2024, 22:43

Owocna dyskusja o edukacji - za nami III Forum Kultury Bezpieczeństwa

Tegoroczne Forum Kultury Bezpieczeństwa zorganizowane zostało w ramach cyklu debat Europejskiego Roku Kolei. Uczestnicy spotkania omówili bezpieczeństwo transportu kolejowego przez pryzmat odpowiednio wykwalifikowanej kadry zawodowej. Dyskutowano również, jak zapewnić pracowników z właściwymi umiejętnościami, szczególnie w zawodach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. Temat okazał się niezwykle istotny, zarówno dla sektora kolejowego, jak również dla przedstawicieli szkół i uczelni. W wydarzeniu wzięło udział ponad 450 osób.

O „Bezpieczeństwie i rozwoju transportu kolejowego w rękach przyszłej kadry zawodowej” dyskutowali przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury, Ministerstwa Edukacji i Nauki, Agencji Rozwoju Przemysłu, przedstawiciele sektora kolejowego oraz szkół kształcących w kierunku kolejowym. W pierwszej części forum prezentowane były zagadnienia związane z edukacją przyszłego personelu kolejowego oraz potrzebami pracodawców. W drugiej części debatowano o tym co zrobić, aby szkolnictwo branżowe odzyskało należną mu rolę w kształceniu przyszłych kadr kolejowych oraz jak skutecznie pokonać lukę pokoleniową i zniwelować braki kadrowe w sektorze kolejowym.

„Wiem, że kształcenie przyszłych pracowników jest istotnym zagadnieniem dla zarządów spółek kolejowych, ale cieszę się, że do udziału w Forum zgłosiło się tak wielu przedstawicieli szkół. To znaczy, że temat jest ważny zarówno dla uczniów, studentów jak i nauczycieli oraz wykładowców” – otworzył Forum dr inż. Ignacy Góra, Prezes Urzędu Transportu Kolejowego.

W otwarciu forum uczestniczył Andrzej Bittel, Sekretarz Stanu w Ministerstwie infrastruktury. *„Polska kolej przechodzi okres ogromnych przeobrażeń. Wszystkie inwestycje, środki finansowe, które angażujemy są oczywiście niezwykle ważne, ale bardzo ważne jest też to, aby na kolei pracowali kompetentni ludzie. Osoby, które tutaj trafiają i traktują swoją pracę jako służbę dla społeczeństwa, powinny być jak najlepiej wyedukowane, wykształcone i przygotowane do zawodu”* – powiedział uczestnikom Forum.

„Od jakości pracy nowej kadry zawodowej będzie zależało bezpieczeństwo, zarówno pracowników, jak i wszystkich osób które korzystają z usług branży kolejowej. Podkreślenia

wymaga fakt, że od kilku lat ściśle współpracujemy, rozmawiamy, czego efektem jest dopasowanie polityki państwa do potrzeb sektora kolejowego z uwzględnieniem regulacji prawnych. Od odpowiedniego ukierunkowania naszych wspólnych działań zależy rozwój gospodarki”- o działaniach i planach w zakresie rozwoju branżowego szkolnictwa zawodowego mówiła Marzena Machałek, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki.

Sektor kolejowy w kontekście realizowanych inwestycji jako atrakcyjne i nowoczesne miejsce pracy przedstawił Maciej Sofiński, przedstawiciel Ministerstwa Infrastruktury.

Dlaczego kolejowe szkolnictwo zawodowe jest jednym z filarów kultury bezpieczeństwa wyjaśnił dr inż. Ignacy Góra, Prezes Urzędu Transportu Kolejowego. Prezes UTK przybliżył również historię kolejowego szkolnictwa zawodowego, podkreślając tym samym rolę kształcenia odpowiednio wykwalifikowanej kary zawodowej. *„W ostatnim okresie widzimy naprawdę ścisłą współpracę między szeroko pojętym środowiskiem edukacji a pracodawcami sektora kolejowego. To jest bardzo potrzebne, chociażby po to, aby profilować program nauczania, który uwzględnia rzeczywiste potrzeby rynku kolejowego”* - mówił Ignacy Góra.

Słuchacze zapoznali się również z analizą potrzeb pracodawców branży kolejowej, którą przedstawił Marek Chraniuk, Prezes PKP Intercity oraz Wiceprezes Związku Pracodawców Kolejowych. W ciągu ostatnich kilku lat wiele działań już zostało podjętych. Ich efektem jest stworzenie projektu „Kadry dla przemysłu” - programu wsparcia rozwoju kierunków zawodowych istotnych na rynku pracy. Bartosz Sokoliński, Dyrektor Zarządzający ds. Innowacji i Technologii w Agencji Rozwoju Przemysłu opowiedział o tym co udało się osiągnąć i jak wygląda współpraca w ramach projektów prowadzonych przez ARP. Nie sposób mówić o tym, co udało się osiągnąć i co jeszcze jest do zrealizowania w zakresie promocji zawodów kolejowych bez samych zainteresowanych tematyką. Z tym jak wygląda rzeczywisty program wsparcia w należyтым przygotowaniu zawodowym personelu Kolejowego opowiedziała Monika Kowalczyk, Dyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6 im. gen. Józefa Bema w Siedlcach. W trakcie wszystkich wystąpień mocno podkreślano, że sektor edukacji i rynek kolejowy współpracują, a efekty tego współdziałania zaczynają być już widoczne. Nie ulega wątpliwości, że wszystkie podejmowane działania mają prowadzić do zapewnienia odpowiedniego poziomu zatrudnienia, ale z zachowaniem jak najwyższej jakości kształcenia, która przełoży się na podwyższenie poziomu bezpieczeństwa w sektorze kolejowym.

DEBATA

Istotnym punktem III Forum Kultury Bezpieczeństwa zorganizowanym w Europejskim Roku Kolei była debata podczas której uczestnicy wspólnie zastanawiali się nad tym co zrobić, aby szkolnictwo branżowe odzyskało należną mu rolę w kształceniu przyszłych kadr kolejowych.

Maciej Sofiński z Ministerstwa Infrastruktury wspominał, że problem zbliżającej się luki

pokoleniowej jest dostrzegany także przez Ministerstwo. Przedstawił planowane zmiany w zapisach polskiego prawa, które mają na celu dostarczenie na rynek pracowników o odpowiednich kwalifikacjach, w tym m.in. zmiany związane z egzaminowaniem kandydatów na maszynistów. Przedstawił także zakres współpracy z Ministerstwem Edukacji i Nauki w prowadzeniu edukacji w zawodach kolejowych o największym zapotrzebowaniu.

Piotr Bartosiak, Dyrektor Departamentu Strategii Kwalifikacji Kształcenia Zawodowego Ministerstwa Edukacji i Nauki wskazał, że następuje wzrost zainteresowania kształceniem zawodowym, a w zawodach kolejowych kształci się około 4 tys. uczniów, co nie odpowiada jeszcze rosnącemu zapotrzebowaniu. Ministerstwo wdrożyło natomiast działania, mające na celu aby szkoły edukację praktyczną przeprowadzały z udziałem pracodawców. Przedstawiciel Ministerstwa wskazał także na potrzebę promocji zawodów kolejowych i przede wszystkim konieczność rozwoju doradztwa zawodowego. Dodatkowo ministerstwo zakłada, że powstanie sieć 120 branżowych centrów umiejętności czyli infrastruktura zapewniająca realizację potrzeb i oczekiwań rynku pracy oraz osób uczących się w kształceniu zawodowym, szkolnictwie wyższym lub poza formalnym systemem kształcenia. Centra te mają zostać wyposażone w odpowiednią infrastrukturę niezbędną dla nowoczesnego kształcenia zawodowego, realizowanego na wszystkich poziomach (ponadpodstawowym i wyższym). Centra te mają również realizować europejską koncepcję doskonałości zawodowej.

Ireneusz Merchel, Prezes Zarządu PKP PLK S.A. jako przedstawiciel największego pracodawcy branży kolejowej w Polsce zwrócił uwagę na to, że odpowiednio ukierunkowana współpraca pomiędzy sektorem edukacji a spółką może stopniowo prowadzić do osiągnięcia wspólnego celu jakim jest zatrudnienie młodych pracowników. Szczególnie istotne jest to, że dzięki tej współpracy przedsiębiorca zatrudnia nie tylko młodego pracownika z odpowiednią wiedzą dotyczącą danego stanowiska, ale przede wszystkim osobę, która posiada już swój wypracowany warsztat praktyczny. Wspomniał także, że spółka już zatrudnia pierwszych absolwentów szkół, z którymi podjęła współpracę.

Marek Chraniuk, Prezes Zarządu PKP Intercity S.A. wskazał konkretne efekty współpracy ze szkołami oraz zaznaczył, że spółka już od kilku lat prowadzi działania na rzecz promocji zawodów kolejowych. Przełomowym momentem był rok 2017 kiedy to polityka spółki ukierunkowana została na bardziej świadomie działania kadrowe mające na celu pozyskiwanie wykwalifikowanych pracowników. Był to swego rodzaju impuls, który sprawił, że co raz więcej młodych osób decyduje się na pracę np. w składzie drużyny konduktorskiej. Młoda kadra to sam w sobie jeden z najlepszych sposobów promocji zawodów kolejowych.

Profesor Marianna Jacyna Dziekan, Wydziału Transportu Politechniki Warszawskiej zwróciła uwagę na to, że w porównaniu do tendencji wzrostowej, jaką możemy zaobserwować w ostatnich latach w stosunku do zainteresowania wyborem szkół zawodowych o kierunkach

kolejowych, w dalszym etapie edukacji zainteresowanie kierunkami technicznymi z branży kolejowej niestety jest relatywnie niskie. Zwróciła także uwagę na konieczność rozwoju studiów podyplomowych w zakresie kolejnictwa, co byłoby szansą na wzrost liczby osób posiadających wykształcenie wyższe w tej dziedzinie.

Jacek Górski, Dyrektor Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Sosnowcu wskazał problem w dostępności odpowiednio wykwalifikowanej kadry pedagogicznej. Nauczyciele przedmiotów zawodowych to często praktycy zatrudnieni równolegle w spółkach kolejowych. Z jednej strony jest to nieoceniona wartość dodana dla młodych uczniów, którzy mają możliwość pozyskiwania wiedzy od praktyków, z drugiej strony problem stanowi czas przeprowadzanych zajęć w szkołach, które często muszą odbywać się w godzinach popołudniowych, co może skutkować tym, że uczeń jednak nie zdecyduje się na wybór kierunków kolejowych.

Dr inż. Ignacy Góra, Prezes Urzędu Transportu Kolejowego podsumował debatę wskazując, że wiele już zostało zrobione, aby kolejowe szkolnictwo zawodowe rozwinęło się. Widać już efekty, takie jak zatrudnianie pierwszych pracowników, którzy odbywali staże u pracodawców w ramach zawartych umów ze szkołami. Widoczne jest również, że bardzo wiele jest jeszcze do zrobienia w obszarze szkolnictwa zawodowego, które powinno odpowiadać coraz większym potrzebom rynku. Ponadto Prezes UTK wskazał konieczność zapewnienia bezpieczeństwa ruchu kolejowego, przy jednoczesnej potrzebie zatrudnienia dużej liczby nowej, młodej kadry. Przypomniał o wprowadzaniu systemu ETCS na polskiej sieci kolejowej, w tym w wersji Limited Supervision oraz o planowanym wdrożeniu systemu monitoringu na przejazdach kolejowych. Inicjatywy te mają służyć zwiększeniu bezpieczeństwa w dwóch najbardziej newralgicznych obszarach tj. w obrębie przejazdów kolejowo-drogowych oraz związanych z działaniem czynnika ludzkiego.

Wszyscy uczestnicy debaty wspólnie zastanawiali się jak skutecznie pokonać lukę pokoleniową i zniwelować braki kadrowe w sektorze kolejowym. Poznaliśmy obraz kondycji kolejowego szkolnictwa zawodowego w Polsce. Usłyszeliśmy również wiele na temat tego, co zrobić, żeby system szkolnictwa był efektywnym źródłem wykwalifikowanej kadry dla polskiego kolejnictwa. Wszystkie tematy poruszane podczas spotkania ukierunkowane były na to, że oprócz zapewnienia ciągłości przewozów i rozwiązania problemu luki pokoleniowej, należy pamiętać o sprawie niezwykle istotnej i nadrzędnej w całym systemie kolejowym czyli bezpieczeństwie ruchu kolejowego, a tu kluczową rolę zawsze będzie odgrywał czynnik ludzki.

W spotkaniu transmitowanym online wzięło udział ponad 450 słuchaczy, w tym 200 uczniów ze szkół kształcących przyszłe kadry na kierunkach kolejowych. Wśród nich byli uczniowie:

- Technikum nr 12 w Zespole Szkół Techniczno-Usługowych im. Jana Pawła II w Tarnowskich Górach;

- Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Kędzierzynie Koźlu;
- Zespołu Szkół Logistycznych we Wrocławiu;
- Niepublicznego Technikum Kolejowego w Tychach;
- Zespołu Szkół Mechanicznych nr 1 im. Franciszka Siemiradzkiego w Bydgoszczy;
- Niepublicznego Technikum im. 72 Pułku Piechoty w Radomiu Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach;
- Zespołu Szkół w Sędziszowie;
- Zespołu Szkół Transportowo- Komunikacyjnych im. T. Kościuszki w Lublinie;
- Zespołu Szkół Samochodowych im. por. A. M. Bocheńskiego w Olsztynie

Forum otworzyli Andrzej Bittel, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury oraz dr inż. Ignacy Góra, Prezes Urzędu Transportu Kolejowego

Kształcenie przyszłych pracowników jest istotnym zagadnieniem dla zarządców spółek kolejowych. Temat jest ważny również dla uczniów, studentów, nauczycieli oraz wykładowców – powiedział Prezes UTK

Słuchacze zapoznali się z analizą potrzeb pracodawców branży kolejowej, którą przedstawił Marek Chrańluk, Prezes PKP Intercity oraz Wiceprezes Związku Pracodawców Kolejowych

Od kilku lat ściśle współpracujemy i rozmawiamy z branżą, czego efektem jest dopasowanie polityki państwa do potrzeb sektora kolejowego z uwzględnieniem regulacji prawnych - o działaniach i planach w zakresie rozwoju branżowego szkolnictwa zawodowego mówiła Marzena Machałek, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki

Wiele już zostało zrobione, aby kolejowe szkolnictwo zawodowe rozwinęło się. Widać już efekty, takie jak zatrudnianie pierwszych pracowników, którzy odbywali staże u pracodawców w ramach zawartych umów ze szkołami - podsumował debatę dr inż. Ignacy Góra, Prezes Urzędu Transportu Kolejowego